

Obchodní právo

Společnost s ručením omezeným

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

Mgr. Michael Münster

přednáška

Kapitálové společnosti – obecná charakteristika

- Kapitálová účast na podnikání
- Vytváří základní kapitál (zásadní změna u s.r.o. po 1.1.2014)
- Vkladová povinnost každého společníka
- Společníci neručí (pouze do výše nesplacených zásadně vkladů)
- Společnost vytváří orgány
- Formy: s.r.o. a a.s.

Základní znaky s.r.o.

- Definice (§ 132 ZOK): Společnost s ručením omezeným je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.
- Definiční znaky:
 - Lze založit **min. 1 osobou (FO, PO)**
 - Každý společník **vklad min. 1 Kč**
 - **Základní kapitál min. 1 Kč**
 - **Obchodní firma obsahuje**
 - Označení „společnost s ručením omezeným“ nebo
 - Zkratku „spol. s r.o.“ nebo pouze „s.r.o.“
 - **Povinné orgány:** Valná hromada, Jednatel
 - Společnost odpovídá za porušení závazků celým svým majetkem
 - **Společníci ručí omezeně** – do výše nesplacených vkladových povinností
 - Lze založit **i za jiným účelem než podnikání**

Založení a vznik

- Založení: Společenská smlouva (zakladatelská listina) musí mít formu **notářského zápisu**
 - Povinné minimální náležitosti (kromě obecných):
 - **firmu** společnosti
 - **předmět** podnikání nebo činnosti společnosti
 - určení **společníků** uvedením jména a bydliště nebo sídla
 - určení druhů **podílů** každého společníka a **práv a povinností** s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů
 - výši **vkladu** nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly
 - výši **základního kapitálu**
 - počet **jednatelů** a způsob jejich jednání za společnost.

 - vkladovou povinnost zakladatelů, včetně **lhůty** pro její splnění,
 - údaj o tom, koho zakladatelé určují **jednatelem** nebo jednatelemi, popřípadě členy jiných orgánů společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni valnou hromadou,
 - určení **správce vkladů** a
 - u **nepeněžitého vkladu** jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.
- Vznik: Zápis do OR
 - návrh na vklad musí být podepsán všemi jednatelemi

Schéma kroků při založení s.r.o.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Uzavření spol.sml. (zakl.listiny)

Získání průkazu podnikatelského oprávnění

Splácení příslušné části základního kapitálu

Zápis s.r.o. do OR

Vklad

- Min. vklad je 1 Kč
- Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně.
- Nepeněžitý vklad ocení znalec vybraný ze seznamu znalců.
- Ve společenské smlouvě, v prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladové povinnosti se uvede i
 - popis nepeněžitého vkladu,
 - jeho ocenění a
 - částka, která se započítává na emisní kurs.
- Před podáním návrhu na zápis do OR
 - na každý peněžitý vklad splaceno min. 30%
 - Splatit do 5 let
 - každý nepeněžitý vklad splacen ve výši 100%

Ručení

- **Omezené co do výše:** Každý společník ručí do výše souhrnu nesplacených vkladů
 - např.
 - společnost má 3 společníky, kteří se zavázali každý ke vkladu 80 000 Kč,
 - před vznikem společnosti splatili každý 50 000, zůstává tedy nesplacený vklad 30 000,
 - Každý společník ručí do výše 90 000 Kč
- **Omezené co do času:** ručení trvá jen do chvíle než všichni společníci splatí své vklady
 - Zapisuje se do OR
- Společníci mají **solidární** postavení

Podíl

- Vyjadřuje účast společníka na společnosti a z toho plynoucí práva a povinnosti (majetková a nemajetková, viz dále)
- **Výše:** poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu (ledaže spol.smlouva stanoví jinak)
- Jde o **majetkovou hodnotu** (ocenitelné peníze)
 - Lze převádět, zastavovat, předmět exekuce
- **Druh podílu**
 - Podíly, se kterými jsou spojená stejná práva a povinnosti jsou jedním druhem
- **Zásada:** Každý společník má pouze 1 obchodní podíl
 - **Výjimka:** Jestliže to stanoví společenská smlouva, může společník vlastnit **více podílů**, a to i **různého druhu**.
- Podíl může vlastnit více osob – práva musí vykonávat společný zástupce

Kmenový list

- Podíl společníka může být představován **kmenovým listem**.
 - Pokud tak stanoví spol.sml.
- Kmenový list je cenný papír na řad
 - převod předáním a rubopisem
- Není obchodovatelný na evropském regulovaném trhu ani na jiném veřejném trhu
- Kmenový list lze vydat pouze k podílu, jehož převoditelnost není omezena nebo podmíněna.
- Obsahové náležitosti v §138 ZOK

Převod a přechod podílu

- **Převod**

- Nejčastější způsob zániku účasti (kapitálová spol.!)
- Dvě možnosti:
 - Převod na jiného společníka
 - Není potřeba souhlasu VH (lze upravit ve spol. smlouvě jinak)
 - Převod na třetí osobu
 - Je nutno souhlasu VH (lze upravit ve spol. sml. jinak)
- **Náležitosti:** Písemná smlouva, úředně ověřené podpisy

- **Přechod**

- V případě smrti (zániku) přechod na dědice (nástupce)
 - X v.o.s., k.s. způsobuje zánik společnosti

Práva a povinnosti společníka

Rozsah P&P společníků je nerovný, řídí se jejich majetkovou účastí (X v.o.s., k.s.)

• Práva

- Společenstevní
 - na řízení
 - Prostřednictvím VH (nutné upravit svolání, hlasování apod.)
 - Pravidlo: dne velikosti podílu
 - na kontrolu – na informace
 - požádat soud o zrušení usnesení VH
 - podat žalobu na jednatele – náhrada újmy
 - nakládat s obch. podílem
- Majetková
 - podíl na zisku
 - Dle velikosti podílu
 - Ve spol.smlouvě lze jinak
 - vypořádací podíl
 - podíl na likvidačním zůstatku

• Povinnosti

- Splatit vklad
 - max. do 5 let od vzniku společnosti
 - pokud nesplatí, lze vyloučit
- Příplatková povinnost
 - Ke tvorbě vlastního kapitálu mimo ZK (jen pokud ve spol.sml.)
- Povinnost omezeně ručit
- **NENÍ povinnost: zákaz konkurenčního jednání, ani osobní účast na spol.**
 - Lze však stanovit ve společenské smlouvě

Vznik a zánik účasti

• Vznik členství

- Originární způsob
 - při vzniku společnosti
 - přistoupením do společnosti při zvýšení základního kapitálu
- Derivativní
 - převod obch.podílu
 - přechod obch.podílu

• Zánik členství

- Na základě vůle
 - Převodem podílu
 - Dohodou o ukončení
 - Vystoupení – pouze pokud stanoví zákon (např. změna podnikání)
- Nezávisle na vůli
 - Smrtí FO (zánikem PO)
 - Vyloučením společníka r. soudu
 - Závažně porušuje povinnosti
 - Zrušení účasti r. soudu na vlastní žádost; Důvod: nelze po něm spravedlivě požadovat aby zůstal
 - Vyhlášením konkurzu na majetek společníka

Vnitřní organizace s.r.o.

- Nepředpokládá se, že by společníci sami řídili a kontrolovali (X v.o.s., k.s.)
 - Proto se vytváří soustava vnitřních orgánů, které řídí, kontrolují a vstupují do právních vztahů
- **Valná hromada** – řídí a kontroluje
- **Jednatel** – výkonný a statutární orgán
- **Dozorčí rada** – dobrovolně zřizovaná

Valná hromada

- nejvyšší orgán, tvořen všemi společníky tvorba vůle
- Svolává jednatele
 - Nejméně 1x za účetní období, konáním
 - V řadě případů je jednatel valnou hromadu povinen svolat, např. poté, co zjistí, že společnosti hrozí úpadek
 - Oznámení nejméně 15 dnů před konáním
- Svolat může také **kvalifikovaný společník** pokud jednatel na jeho výzvu do 1 měsíce VH nesvolá
 - Jde o společníka nebo společníky, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu nebo 10% podíl na hlasovacích právech
- Na zasedání si valná hromada zvolí svého **předsedu** a **zapisovatele**.
- má-li společnost 1 společníka, VH se nekoná

Hlasování

- Společníci mohou hlasovat
 - **přímo na valné hromadě**,
 - hlasováním přímo na jednání,
 - písemně před konáním valné hromady, tzv. korespondenční hlasování,
 - písemně do 7 dnů po konání valné hromady.
 - **Mimo valnou hromadu (per rollam)**
- **usnášeníschopnost** – přítomnost společníků alespoň s polovinou všech hlasů
- **rozhodnutí** – prostá většina přítomných hlasů
 - Někdy ZOK (i spol.sml) stanoví kvalifikovanou většinu
 - 2/3 většina potřebná pro např. rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy
- Každý společník má **jeden hlas na každou 1 Kč svého vkladu**, neurčuje-li společenská smlouva jiný počet hlasů.

Působnost VH (§ 125)

- Působnost (může být spol.smlouvou rozšířena)
 - rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy,
 - rozhodování o změnách výše základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitěho vkladu
 - volba a odvolání jednatele, případně dozorčí rady, byla-li zřízena,
 - volba a odvolání likvidátora, určí-li tak společenská smlouva,
 - schvalování udělení a odvolání prokury, ledaže společenská smlouva určí jinak,
 - rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, určí-li tak společenská smlouva,
 - schvalování řádné, mimořádné, konsolidované, příp. i mezitímní účetní závěrky, rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a úhrady ztrát,
 - rozhodnutí o přeměně společnosti
 - schválení převodu nebo zastavení závodu
 - schválení smlouvy o tichém společenství,
 - schválení finanční asistence,
 - rozhodnutí o převzetí účinků jednání učiněných za společnost před jejím vznikem,
 - rozhodnutí o naložení se vkladovým ážiem,
 - rozhodování o změně druhu kmenového listu,
- Navíc si valná hromada **může vyhradit rozhodování případů, které podle ZOK náleží do působnosti jiného orgánu společnosti.**

Jednatel

- Statutární orgán (vně s.r.o.)
- Obchodní vedení (dovnitř s.r.o.)
- Může jím být jak společník, tak třetí osoba
- Jmenován i odvoláván VH
- Mezi společnostmi a jednatelem -> Smlouva o výkonu funkce
- Jeden i více jednatelů
 - Každý je statutárním orgánem
- Podmínky výkonu:
 - Svéprávnost
 - Bezúhonnost ve smyslu ŽZ
 - Nesmí nastat překážka výkonu živnostenského podnikání
 - Nesmí být vyloučena z výkonu funkce člena statutárního orgánu ve smyslu § 63 ZOK

Povinnosti jednatele

- **Jednatelé jsou povinni**

- zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví
- vést seznam společníků
- informovat společníky o záležitostech společnosti
- Zachovávat mlčenlivost vůči třetím osobám
- Zachovávat zákaz konkurence, jednatel nesmí
 - podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti
 - zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti,
 - účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením
 - vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo s obdobným předmětem podnikání
- Svolat VH
- Řídit se zásadami a pokyny VH
 - Jakékoliv omezení jednatelů je vůči 3. osobám neúčinné
!!!

Dozorčí rada

- Fakultativní orgán – zřizuje se jen pokud tak rozhodnou společníci
 - Význam: pokud má společnost více společníků
- Členové jmenováni VH, zapisují se do OR
- Neslučitelnost s funkcí jednatele
- Podmínky výkonu funkce stejné jako u jednatele

- Oprávnění účastnit se valné hromady. Musí jim být uděleno slovo, kdykoli o to požádají.

- **Pravomoci:**
 - dohlíží na činnost jednatelů,
 - nahlíží do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontroluje tam obsažené údaje,
 - podává žalobu na jednatele,
 - podává jednou ročně zprávu o své činnosti valné hromadě.

Zvýšení a snížení ZK

Rozhoduje VH 2/3 většinou všech, Rozhoduje VH 2/3 většinou všech
Osvědčuje se notářským zápisem

- Zvýšení ZK
 - Převzetím vkladové povinnosti (§219-226 ZOK)
 - Přednostní právo společníci – pak kdokoliv
 - V poměru podle výše svých podílů
 - Z vlastních zdrojů (§227 – 232 ZOK)
- Lze peněžitými i nepeněžitými vklady
 - Pokud peněžitými, musí být předchozí splaceny
- Snížení ZK
 - Snížení počtu vkladů
 - Zanikne vklad společníka
 - Snížení výše vkladů
- Rozhodnutí o snížení ZK jsou jednatele povinni 2x zveřejnit a musí vyzvat věřitelé, aby přihlásili pohledávky (ne pokud účelem snížení ZK je úhrada ztráty)
 - s.r.o je povinno dostatečně pohledávku zajistit nebo uspokojit